

פתרון תרגיל בית מספר 7

שאלה 1

f רציפה. מכיון שהנקודונים מהווים בסיס למרחב הדיסקרטי \mathbb{Z} , מ"ל שתמונה הפוכה של

נקודון היא קבוצה פתוחה. יהי $z \in \mathbb{Z}$. מתקיים

$$f^{-1}(\{z\}) = \{x \in \mathbb{R} : f(x) = z\} = \{x \in \mathbb{R} : [x] = z\} = [z, z+1)$$

ומכיון ש $[z, z+1)$ פתוחה (בטופולוגיה של הישר של סורגנפריי) נקבל הדרוש.

שאלה 2

(א) תהי $f: X \rightarrow Y$.

(1) נניח ש $f: X \rightarrow Y$ פתוחה ונוכיח ש $f: X \rightarrow f(X)$ פתוחה. תהי U

פתוחה ב- X . מההנחה מתקיים $f(U)$ פתוחה ב- Y . מתקיים

$f(U) \subseteq f(X)$ ולכן $f(U) = f(U) \cap f(X)$. מכיון ש $f(U)$ פתוחה ב- Y

וכן $f(U) = f(U) \cap f(X)$ נקבל עפ"י הגדרת טופולוגית תת מרחב ש

$f(U)$ פתוחה ב- $f(X)$.

(2) ההוכחה של המקרה שבו נתון ש $f: X \rightarrow Y$ סגורה וצ"ל ש $f: X \rightarrow f(X)$

סגורה, דומה מאד להוכחה של הסעיף הקודם. רק בשלב הסופי יש להיעזר

באפיון של קבוצה סגורה בטופולוגית תת מרחב.

(ב) (1) דוגמא נגדית לעובדה שמכך ש- $f: X \rightarrow f(X)$ פתוחה לא נובע ש- $f: X \rightarrow Y$

פתוחה.

יהיו $Y = \mathbb{R}$, $X = \mathbb{Z}$, $f = i$ העתקת ההכלה. כלומר $f(x) = x$. ברור ש

$f(X) = \mathbb{Z}$ והפונקציה $f: X \rightarrow f(X)$ פתוחה שכן היא למעשה פונקצית הזהות

מ \mathbb{Z} על \mathbb{Z} . אבל, $i: \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{R}$ אינה פתוחה כי למשל \mathbb{Z} פתוחה ב- \mathbb{Z} אבל $i(\mathbb{Z}) = \mathbb{Z}$

אינה פתוחה ב- \mathbb{R} .

(2) דוגמא נגדית שניה: $f: X \rightarrow f(X)$ סגורה ו- $f: X \rightarrow Y$ אינה סגורה.

יהיו $Y = \mathbb{R}$, $X = \mathbb{Q}$, ו- $f = i$ העתקת ההכלה כלומר $f(x) = x$. ברור ש

$f(X) = \mathbb{Q}$ והפונקציה $f: X \rightarrow f(X)$ סגורה שכן היא למעשה פונקצית הזהות

מ \mathbb{Q} על \mathbb{Q} . מצד שני $i: \mathbb{Q} \rightarrow \mathbb{R}$ אינה סגורה כי למשל \mathbb{Q} סגורה ב- \mathbb{Q} אבל

$i(\mathbb{Q}) = \mathbb{Q}$ אינה סגורה ב- \mathbb{R} .

הערה: דוגמא נגדית 2 היתה יכולה לשמש גם כדוגמא נגדית לסעיף 1) שכן הפונקציה $i: \mathbb{Q} \rightarrow i(\mathbb{Q})$ היא גם פתוחה והפונקציה $i: \mathbb{Q} \rightarrow \mathbb{R}$ אינה פתוחה כי \mathbb{Q} פתוחה ב \mathbb{Q} אבל $i(\mathbb{Q}) = \mathbb{Q}$ אינה פתוחה ב \mathbb{R} .

שאלה 3

א) הפונקציה לא רציפה שכן אינה רציפה ב-0. ניתן להוכיח למשל עפ"י היינה $\frac{1}{n} \rightarrow 0$

$$\text{אבל } f_1\left(\frac{1}{n}\right) = n \rightarrow 1 = f_1(0)$$

הפונקציה אינה פתוחה כי למשל $(-1,1)$ פתוחה ב \mathbb{R} אבל $f_1((-1,1)) = [1, \infty)$ שאינה פתוחה ב \mathbb{R} .

הפונקציה אינה סגורה כי למשל $[0, \infty)$ סגורה ב \mathbb{R} אבל

$$f_1([0, \infty)) = \{1\} \cup (0, \infty) = (0, \infty) \text{ ו- } (0, \infty) \text{ אינה סגורה ב } \mathbb{R}.$$

ב) הפונקציה לא רציפה. ניתן להוכיח זאת למשל ע"י כך ש $\{1\}$ סגורה ב \mathbb{R} אבל

$$f_2^{-1}(\{1\}) = \mathbb{Q} \text{ אינה סגורה ב } \mathbb{R}.$$

הפונקציה אינה פתוחה: \mathbb{R} פתוחה ב \mathbb{R} אבל $f_2(\mathbb{R}) = \{0,1\}$ שאינה פתוחה ב \mathbb{R} .

הפונקציה סגורה: לכל $A \subseteq \mathbb{R}$ (ובפרט עבור A סגורה) $f_2(A)$ סגורה. אמנם, אם

$$A = \emptyset \text{ נקבל } f_2(A) = \emptyset \text{ אם } \emptyset \neq A \subseteq \mathbb{Q} \text{ נקבל } f_2(A) = \{1\} \text{ אם } A = \emptyset.$$

$$\mathbb{R} - \mathbb{Q} \subseteq A \neq \emptyset \text{ נקבל } f_2(A) = \{0\} \text{ ובכל מקרה אחר נקבל } f_2(A) = \{0,1\}.$$

ג) הפונקציה רציפה שכן היא מוגדרת באמצעות שתי הפונקציות

$$\text{הבאות: } h: [2,3] \rightarrow \mathbb{R}, h(x) = 1, g: [4,5] \rightarrow \mathbb{R}, g(x) = x. \text{ שתי הפונקציות}$$

רציפות (h פונקציה קבועה ו- g פונקציית ההכלה). $\{[2,3], [4,5]\}$ כיסוי פתוח ל

X (למעשה $[2,3]$ וכן $[4,5]$ אפילו סגורות ב X (בדקו!)). $[2,3] \cap [4,5] = \emptyset$. לכן

מתקיימים תנאי המשפט שמבטיח רציפות של f_3 .

הפונקציה לא פתוחה ולא סגורה שכן $[4,5]$ סגורה ב X אבל $f_3([4,5]) = [4,5)$ לא

פתוחה ולא סגורה ב \mathbb{R} .

שאלה 4

יהי X נורמלי ו A ת"מ סגור שלו. ראשית מכיון שתכונת T_1 תורשתית (ללא קשר לכך ש A סגורה ב X) נקבל ש A מרחב T_1 . כעת, יהיו B, C סגורות ב A . מכיון ש A סגורה ב X נקבל ש B, C סגורות ב X . מהנורמליות של X נקבל שקיימות U, V פתוחות ב X המקיימות $B \subseteq U, C \subseteq V$ וכן $U \cap V = \emptyset$. מכיון ש $B, C \subseteq A$ נקבל ש $B \subseteq U \cap A, C \subseteq V \cap A$ ומהגדרת טופולוגית תת מרחב $U \cap A, V \cap A$ פתוחות ב A . לבסוף $(U \cap A) \cap (V \cap A) \subseteq U \cap V = \emptyset$. מצאנו את ההפרדה הדרושה להשלמת ההוכחה ש A ת"מ נורמלי.

שאלה 5

B אינו תת מרחב קשיר.

נניח בשלילה ש B כן תת מרחב קשיר של \mathbb{R}^2 . תהי $p_1: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ פונקצית ההטלה על הרכיב הראשון. ראינו כי היא רציפה ולכן גם הפונקציה המתקבלת ע"י צמצום התחום רציפה. כלומר $p_1|_B: B \rightarrow \mathbb{R}$ רציפה. פונקציה רציפה מעבירה מרחב קשיר למרחב קשיר ומכאן $p_1(B) = (2,3) \cup (5,8)$ קשיר, אך ברור ש $(2,3) \cup (5,8)$ אינו ת"מ קשיר של \mathbb{R} ומכאן הסתירה.

שאלת בונוס

קיימת פונקציה כזו. נשים לב ש \mathbb{Z} מ"מ דיסקרטי. אם המקור של כל נקודון יהיה קבוצה פתוחה תחת הפונקציה שנבנה, אז דרך איחודים נקבל שמקור של כל תת קבוצה של \mathbb{Z} הוא קבוצה פתוחה. נשים לב שלכל $x \in \mathbb{Q}$ קיים $m \in \mathbb{Z}$ יחיד המקיים $x \in (m + \sqrt{2}, m + \sqrt{2} + 1) \cap \mathbb{Q}$ (כי המרחק בין קצוות הקטע הפתוח הוא 1 ולכן $x - \sqrt{2}$ שכמובן אינו שלם שייך לאיזשהו אינטרוול $(m, m+1)$ כש $m \in \mathbb{Z}$ יחיד). נגדיר $f(x) = m$ ודאי הפונקציה היא על וכן מתקיים לכל $m \in \mathbb{Z}$ $f^{-1}(\{m\}) = (m + \sqrt{2}, m + \sqrt{2} + 1) \cap \mathbb{Q}$. קבוצה פתוחה ב \mathbb{Q} ומכאן הפונקציה רציפה.